

LIETUVOS BANKAS
EUROSISTEMA

Finansų maklerio įmonių veiklos apžvalga

2016 m.

ISSN 2335-8254 (ONLINE)

Leidžiama perspausdinti švietimo ir nekomerciniais tikslais, jei nurodomas šaltinis.
© Lietuvos bankas, 2017

Gedimino pr. 6, LT-01103 Vilnius
Tel. (8 5) 268 0029, faksas (8 5) 262 8124

www.lb.lt
info@lb.lt

Finansų maklerio įmonių licencijos. 2016 m. gruodžio 31 d. Lietuvos finansinių priemonių rinkoje veikė 7 finansų maklerio įmonės. Iš jų 1 turėjo A, 4 – B ir 2 – C kategorijos finansų maklerio įmonės licenciją.

2016 m. lapkričio 29 d. Lietuvos banko valdybos sprendimu išduota C kategorijos finansų maklerio įmonės licencija UAB „Myriad capital“.

Finansų maklerio įmonių turtas. Per 2016 m. finansų maklerio įmonių turtas padidėjo 13 proc. ir, 2016 m. gruodžio 31 d. audituotais duomenimis, sudarė 5,1 mln. Eur. Didžiausią finansų maklerio įmonių turto dalį 2016 m. gruodžio 31 d. sudarė lėšos, laikomos bankuose, paskolos bei gautinos sumos ir prekybai laikomas finansinis turtas (atitinkamai 27,5, 38,1 ir 32,1 %).

Finansų maklerio įmonių veiklos rezultatai ir veiklos riziką ribojančių reikalavimų vykdymas. Audituotais finansinių ataskaitų duomenimis, finansų maklerio įmonių 2016 m. veiklos rezultatas – 0,7 mln. Eur pelno. 2016 m. gruodžio 31 d. duomenimis, pelningai dirbo 6 finansų maklerio įmonės, 1 patyrė nuostolių. Finansų maklerio įmonėms yra taikomas minimalaus pradinio kapitalo reikalavimas (A kategorijos finansų maklerio įmonėms – 730 000, B kategorijos – 125 000, C kategorijos – 50 000 Eur) ir 8 proc. minimalaus kapitalo pakankamumo reikalavimas. Visos finansų maklerio įmonės vykdė kapitalo pakankamumo reikalavimus.

Lietuvos banko Priežiūros tarnyba skyrė UAB FMJ „Orion Securities“ įspėjimą už 2015 m. atlikto patikrinimo metu nustatytus Finansinių priemonių rinkų įstatymo ir kitų finansų maklerio įmonių veiklą reglamentuojančių teisės aktų pažeidimus ir veiklos trūkumus. Patikrinimo metu nustatyta, kad UAB FMJ „Orion Securities“ neužtikrino tinkamo rinkos, likvidumo, sandorio šalies ir kredito rizikos valdymo. Taip pat nustatyta trūkumų, susijusių su įmonės teikiamomis investicinėmis paslaugomis.

Lietuvos banko Priežiūros tarnyba skyrė finansų maklerio įmonei „steponkus & co FM AB“ įspėjimą už 2015 m. atlikto patikrinimo metu nustatytus Finansinių priemonių rinkų įstatymo, Reglamento Nr. 575/2013 pažeidimus. Patikrinimo metu nustatyta, kad įmonė kredito įstaigoje nuosavas lėšas laikė kartu su klientų pinigėmis lėšomis ir taip pažeidė Finansinių priemonių rinkų įstatymo bei Reglamento Nr. 575/2013 reikalavimus, įsigydama didesnius, negu leistina, ne finansų įstaigų akcijų paketus.

Pokyčiai finansų maklerio įmonių teisinio reglamentavimo srityje.

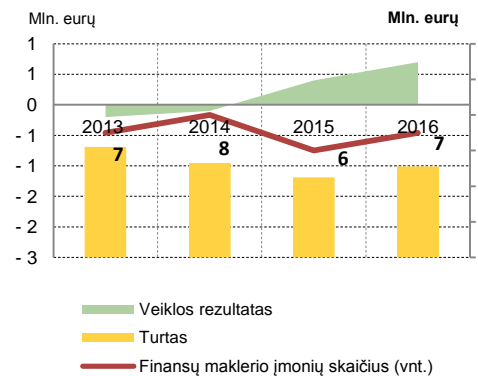
2016 m. sausio 28 d. Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje buvo paskelbtas reguliavimo techninis standartas dėl rizikos ribojimo principais pagrįsto vertinimo. Šis techninis standartas paskelbtas Lietuvos banko interneto svetainėje http://www.lb.lt/n22581/rts_on_prudent_valuation_lt.pdf.

Lietuvos banko valdybos 2016 m. sausio 28 d. nutarimu Nr. 03-10 patvirtinti Finansų maklerio įmonių ir valdymo įmonių visuomenei skelbiamos informacijos taisyklių pakeitimai. Papildytas sąrašas skelbtinos informacijos apie subordinuotąsias paskolas, kitas skolos priemones, jų terminus ir sąlygas, taip pat skelbtina informacija apie kredito ir gautinų sumų sumažėjimo riziką, rinkos riziką ir operacinę riziką, informacija, atskleidžianti, kaip įmonė vykdo kapitalo pakankamumo reikalavimus.

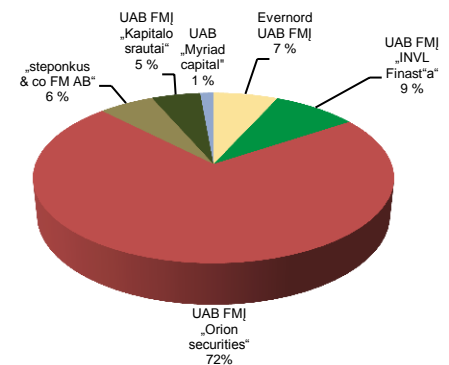
Šie pakeitimai paskelbti teisės aktų registre: <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/TAR.8CC1ACAE1AFB/pFrJHbLIWS>.

Siekdamas sumažinti finansų maklerio įmonėms tenkančią administracinę naštą, susijusią su ataskaitų ir kitos informacijos teikimu priežiūros tikslais, Lietuvos bankas nuolat peržiūri ir tobulina teisės aktus. 2016 m. antrąjį ketvirtį Lietuvos banko valdyba priėmė Lietuvos banko valdybos nutarimų pakeitimus, kuriais atsisakyta reikalavimo, kad finansų maklerio

1 pav. Finansų maklerio įmonių veiklos rezultatai

2 pav. Finansų maklerio įmonių turtas

Šaltinis: Lietuvos banko skaičiavimai.

įmonės teiktų Lietuvos banko Priežiūros tarnybai visų vidaus tvarkų, politikų ir kitų dokumentų pakeitimus. Nustatyta, kad turi būti teikiama tik esminė informacija. Taip pat atsisakyta reikalavimo, kad finansų maklerio įmonės teiktą informaciją apie atlygio komiteto sudėtį, atlygio politikos pakeitimus ir darbuotojų, kurių profesinė veikla ir (arba) priimami sprendimai gali turėti reikšmingos įtakos banko prisiimamai rizikai, sąrašą. Panaikinta finansų maklerio įmonių pareiga gauti išankstinius leidimus keisti apskaitos politikas, taip pat pareiga teikti apskaitos politikų pasikeitimus Lietuvos bankui. Iš rinkos dalyvių nuolat gaunamos informacijos kiekis mažinamas, atsižvelgiant į finansų maklerio įmonių priežiūros intensyvumo lygį, nustatytą vadovaujantis rizika pagrįstos priežiūros principu.